

Az Európai Unió
Tanácsa

Brüsszel, 2018. május 29.
(OR. en)

9507/18

RECH 241
COMPET 384

AZ ELJÁRÁS EREDMÉNYE

Küldi:	a Tanács Főtitkársága
Dátum:	2018. május 29.
Címzett:	a delegációk
Előző dok. sz.:	8940/1/18 REV1 RECH 183 COMPET 310
Tárgy:	A Tanács következtetései a tudásáramlás felgyorsításáról az Európai Unióban

Mellékelten megküldjük a delegációknak „A tudásáramlás felgyorsítása az Európai Unióban” című, a Tanács 2018. május 29-i 3620. ülésén elfogadott tanácsi következtetéseket.

A TANÁCS KÖVETKEZTETÉSEI

A TUDÁSÁRAMLÁS FELGYORSÍTÁSA AZ EURÓPAI UNIÓBAN

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

EMLÉKEZTETVE:

- arra, hogy az Unió egyik célja, hogy megerősítse az EU tudományos és technológiai bázisát az Európai Kutatási Térség létrehozásával, amelynek keretében a kutatók, a tudományos ismeretek és a technológia szabadon áramolhatnak;
- az Európai Tanács 2008. március 13–14-i következtetéseire, amelyek a tudás szabad mozgásának útjában álló akadályok felszámolása érdekében az úgynevezett "ötödik szabadság" megteremtésére hívta fel a tagállamokat¹;
- a gyorsabb és szélesebb körű innováció motorjaként szolgáló nyitott, hálózatba szervezett és adatintenzív kutatásról szóló 2015. május 25-i következtetéseire², amelyben megállapította, hogy a szabadon hozzáférhető kutatási adatok révén javulhat a közfinanszírozás felhasználásának hatékonysága, valamint kiemelte, hogy az adatok fellelhetővé, hozzáférhetővé, értékelhetővé, újrafelhasználhatóvá és interoperábilissá tételével jelentősen megnőne az innovációs potenciál, és új üzleti lehetőségek szülnének;

¹ 7652/1/08.

² 9360/15.

- a nyitott tudomány rendszerére való áttérésről szóló 2016. május 27-i következtetéseire³, amelyben megállapította, hogy amennyiben ez lehetséges és helyénvaló, a tudásmegosztás optimalizálása érdekében el kell hárítani a közpénzből finanszírozott kutatások eredményeihez való hozzáférést megnehezítő szükségtelen jogi, szervezeti és pénzügyi akadályokat, szükség esetén figyelemmel az eredmények hasznosításának szükségességére is, és amely következtetésekből a Tanács hangsúlyozta, hogy a kutatási adatok újbóli felhasználásának optimalizálása mögött meghúzódó elv „az indokolt esetekben való zártság mellett lehető legnagyobb nyitottság”, továbbá kiemelte a kutatási infrastruktúrák hosszú távú fenntarthatóságának jelentőségét, illetve célzott cselekvési terv kidolgozására szólított fel;
- „a hetedik keretprogram és a jövőbeli kilátások: a növekedést, a munkahelyteremtést és a társadalmi kihívások megoldását célzó kutatási és innovációs beruházások” című, 2016. május 27-i következtetéseire⁴, amelyekben megállapította, hogy a Bizottságnak és a tagállamoknak törekedniük kell arra, hogy az uniós alapokat megfelelőbben használják fel annak érdekében, hogy támogassák a kutatási és innovációs (K+I) projekteket, valamint segítsék elő, hogy a kutatási eredmények az értékesítési oldalon piacképes termékek, szolgáltatások és szociális innováció formájában hasznosuljanak;
- a kutatást és innovációt elősegítő szabályozásról szóló 2016. május 27-i következtetéseire⁵;
- a pályakezdő kutatók támogatását, a tudományos pályák vonzerejének növelését és a kutatás-fejlesztés területén a humán potenciálba irányuló beruházás előmozdítását célzó intézkedésekről szóló 2016. november 29-i következtetéseire⁶, amelyekben kiemeli, hogy a kutatók új nemzedékét fel kell vértetni a megfelelő készségekkel, hangsúlyt fektetve a digitális technológiák használatára, a vállalkozói készségre és a tudástranszferre, valamint a kutatás integritására és a nyílt tudományra;

³ 9526/16.

⁴ 9527/16.

⁵ 9510/16.

⁶ 15013/16.

- a Horizont 2020 időközi értékelésétől a kilencedik keretprogramig vezető útról szól 2017. december 1-i következtetéseire⁷, amelyben kiemelte a K+I eredmények hatékony terjesztésének és kiaknázásának fontosságát, kijelentette, hogy tudatában van annak, hogy Európa versenyképessége az új ötletek és ismeretek hatékonyan áramlásának függvénye, valamint kiemelte a különböző uniós finanszírozási eszközök közötti fokozottabb szinergiák fontosságát;
- az ERAC 2017. július 7-én közzétett véleményére a Horizont 2020 időközi értékeléséről és a következő keretprogram előkészületeiről⁸, amelyben az ERAC kifejtette, hogy a keretprogramok széles körben fejtik ki hatásukat a tudományos élettől és a társadalomtól az üzleti életen át a kultúráig, ugyanakkor úgy vélte, hogy az Európában tapasztalható „termelékenységi paradoxon”⁹ részben annak eredménye, hogy az innováció lassan jut el a társadalomhoz;
- a Bizottság „A Horizont 2020 időközi értékelése: az uniós kutatás és innováció hatásának maximalizálása” című, 2018. január 11-i közleményére¹⁰, amely hangsúlyozza, hogy építeni kell arra az előrehaladásra, amely a Horizont 2020 keretében született tudományos publikációknak és összegyűlt adatoknak a szélesebb tudományos közösség és nyilvánosság számára történő nyílt hozzáférhetővé tétele terén történt;
- az innovátorok magas szintű munkacsoportjának az Európai Innovációs Tanács létrehozásával kapcsolatos ajánlására, amely kiemeli a tudás gyorsabb alkalmazása lehetővé tételének jelentőségét;
- a Bizottság, az ESFRI (Kutatási Infrastruktúrák Európai Stratégiai Fóruma) és más érintett felek hozzájárulásaira a kutatási infrastruktúrák hosszú távú fenntarthatóságáról szóló vitához, valamint nyugtázza a kiemelt intézkedésekről folytatott megbeszéléseket, amelyekre a bolgár elnökség által a kiemelt kezdeményezésekről megrendezett, „*Kutatási infrastruktúrák 2020 után – fenntartható és hatékony ökoszisztéma a tudomány és a társadalom számára*” című konferencián került sor.

⁷ 15320/17.

⁸ ERAC 1207/17.

⁹ Európai Bizottság: *The economic rationale for public R&I funding and its impact*, 2017.

¹⁰ 5271/18.

Tudástranszfer a kutatás és innováció (K+I) hatásának maximalizálása érdekében

1. **ÚGY VÉLI**, hogy az EU-nak teljes mértékben ki kell aknáznia az itt keletkező releváns tudományos és technológiai ismereteket, és a K+I beruházások hatásának maximalizálása és a keretprogram uniós hozzáadott értékének további növelése érdekében hatékonyabbá kell tenni a K+I projektek eredményeinek a társadalom és az ipar felé történő transzferjét; valamint **HANGSÚLYOZZA** egyrészt annak jelentőségét, hogy – különösen az új megoldások alapjainak megteremtése és az európai innovációs potenciál előmozdítása érdekében – támogatni kell az alapkutatásokat és elő kell mozdítani a kollaboratív K+I projekteket és innovációt, másrészt pedig az alulról építkező, fokozatos és áttörést jelentő innováció és kutatás fontosságát, egyebek mellett a kkv-k részéről;
2. **FELSZÓLÍTTJA** a Bizottságot, hogy dolgozzon ki olyan nyomon követési és értékelési keretet a következő keretprogramhoz, amely lehetővé teszi egy adott hatás elérése felé tett előrelépés programszintű nyomon követését rövid, közép- és hosszú távon; **ÚGY VÉLI**, hogy a hatás elérése és az innováció előmozdítása érdekében alkalmazott megközelítést az egyes eszközök sajátosságaihoz kell igazítani;
3. **TUDATÁBAN VAN** annak, hogy a tudás áramlása és transzferje kulcsfontosságú a hatékony Európai Kutatási Térség tekintetében; **HANGSÚLYOZZA**, hogy a forradalmi tudományos eredmények elérése és az innovációs tőke megteremtése szempontjából fontos a kíváncsiság által ösztönzött, úttörő kutatómunka; **RÁMUTAT** az ilyen jellegű kutatások katalizátoraként működő Európai Kutatási Tanács központi szerepére, valamint a Marie Skłodowska-Curie-cselekvés hozzájárulására a tudás EU-n belüli áramlásához és transzferéhez; arra **BUZDÍTJA** a Bizottságot, hogy még inkább erősítse meg ez utóbbi eszközt, amely támogatja a kutatók tudományos kiválóságát és az Unión belüli tudásáramlást;

4. FELKÉRI a tagállamokat, hogy tegyenek fokozott erőfeszítéseket a tudástranszferhez kötődő legjobb gyakorlatok vizsgálata és megosztása érdekében, pl. azzal, hogy optimalizálják az innovátorok és a polgárok részvételi lehetőségét a nemzeti és regionális K+I programokban, valamint azzal, hogy előmozdítják a tudományos és az üzleti élet közötti együttműködést; EMLÉKEZTET arra, hogy a vállalkozások – többek között a kkv-k – és a kutatás közötti kapcsolatok kulcsfontosságú szerepet töltenek be a piaci alkalmazást és elterjedést, valamint a tudás új termékekké és szolgáltatásokká történő konvertálását illetően, továbbá hogy a kutatási, képzési és innovációs központok Unió-szerte történő létrehozása, fejlesztése és összekapcsolása erősítheti az innovációs ökoszisztémát; EMLÉKEZTET arra, hogy a kulcsfontosságú alaptermotechnológiák – egyebek mellett az IKT – hozzájárulnak az EU ipari versenyképességéhez és vezető szerepéhez;
5. FELSZÓLÍTJA a Bizottságot, hogy ösztönözze a 2008-ban kiadott, a szellemi tulajdonnak a tudásátadás során való kezeléséről, valamint az egyetemeknek és más állami kutatószervezeteknek szóló gyakorlati útmutatóról szóló ajánlásában¹¹ foglalt alapelvek és intézkedések alkalmazását, valamint a tagállamokkal karöltve növelje ezen ajánlások ismertségét, és a K+I hatásának tudástranszferen keresztül történő további erősítése érdekében adott esetben tegyen javaslatot az ajánlások alkalmazásának ösztönzésére; valamint FELKÉRI a Bizottságot, hogy az új technológiák hatékonyabb elterjesztése érdekében térképezze fel, milyen módon lehetne olyan demonstrációs és kísérleti létesítményeket létrehozni Európában, amelyekben a vállalkozások – és különösen a kkv-k – kipróbálhatják legújabb intelligens termékeiket és gyártási rendszereiket;
6. Felkéri a Bizottságot, hogy – az uniós kutatási és innovációs programok hatásának maximalizálásával foglalkozó magas szintű munkacsoport ajánlásaival, valamint a nyílt tudományos készségekkel foglalkozó munkacsoport jelentésével összhangban – térképezze fel, hogy a következő keretprogramban milyen módon lehet megerősíteni a készség- és kompetenciafejlesztés támogatását az Unió által finanszírozott projekteken;

¹¹ http://ec.europa.eu/invest-in-research/pdf/ip_recommendation_en.pdf

7. FELKÉRI a Bizottságot, hogy rendszeresen figyelje az innovációs potenciál alakulását, és mozgítsa elő a keretprogramhoz tartozó projektek eredményeinek hasznosítását célzó szakpolitikákat és eszközöket, például a kiegészítő eredmények csoportosítása és az innovációs radar révén; ezzel kapcsolatban FELSZÓLÍTTJA a Bizottságot, hogy dolgozza ki és hajtsa végre a K+I projektek eredményeinek terjesztését és kiaknázását célzó startégiát az eredmények elérhetőségének és hasznosításának további növelése és potenciális elterjedésük felgyorsítása érdekében, különös figyelmet fordítva a támogatási megállapodásoknak a nyílt hozzáférésre, illetve a szellemi tulajdonjogokra vonatkozó záradékaira, ezzel is fokozva a keretprogramok átfogó hatását;

Az eredmények nyíltsága, terjesztése és a kutatók mobilitása

8. NYOMATÉKOSÍTTJA, hogy a kutatási eredmények nyíltsága és a társadalom javára történő terjesztése, és ezáltal az eredmények fokozottabb elterjedése az európai kutatók, innovátorok, kutatószervezetek és vállalkozások – különösen a kkv-k – körében a kutatási és innovációs keretfeltételek javításával együtt az európai versenyképesség és jólét előfeltétele;
9. ÜDVÖZLI, hogy a Bizottság az európai nyílt tudományosadat-felhőn, a „Horizont 2020” keretprogram irányítópultján, a CORDIS-on és a K+I eredmények terjesztésére szolgáló hivatalos bizottsági portálon keresztül nyilvánosan elérhetővé teszi a K+I projektek adataira és eredményeire vonatkozó információkat, valamint az egyes keretprogramokból a finanszírozott projektekből származó adatokat;

10. HANGSÚLYOZZA, hogy a közfinanszírozású kutatások eredményeihez, így pl. a publikációkhoz és a FAIR¹² kutatási adatokhoz való nyílt hozzáférés biztosítása és ösztönzése, valamint a tudás optimális terjesztése és kiaknázása fontos eszköze az európai versenyképesség és növekedés fokozásának; ELISMERI az oktatás és az egész életen át tartó képzés szerepét, ideértve a különösen a nyílt hozzáféréssel, az adatgazdálkodással és -kezeléssel, illetve a szellemi tulajdonjogokkal kapcsolatos célzott készségfejlesztési programok létrehozását is; FELKÉRI a tagállamokat és a Bizottságot, hogy mozdítsák elő és valósítsák meg az ahhoz szükséges képzési és ösztönzőrendszereket, hogy a keretprogramok résztvevői, a kutatók és az innovátorok (újra)felhasználhatóvá tehessék eredményeiket és adataikat;
11. BÁTORÍTJA a kutatók karriertervezését – ideértve a transznacionális és ágazatközi mobilitást is –, amely folyamatos szakmai fejlődésük része, és tudásuk terjesztésének egyik kulcseleme; TUDATÁBAN VAN annak, hogy a nyílt tudomány és a globális adat-ökoszisztéma kiaknázása új készségeket igényel a kutatók és az adatok más felhasználói részéről, valamint új ösztönzőket és jutalmakat tesz szükségessé; FELSZÓLÍTJA a tagállamokat és a Bizottságot, hogy támogassák tudás áramlását azzal, hogy megvalósítják és javítják a kutatók mobilitását és képzését – ugyanakkor biztosítják a megfelelő nyomon követést – a Marie Skłodowska-Curie-cselekvésen, a COST-on, az Erasmus+-on és az olyan kezdeményezéseken keresztül, mint az EURAXESS, a HRS4R és a RESAVER;

¹² FAIR adatok: Findable, Available, Interoperable, Reusable – megtalálható, elérhető, interoperábilis és újrafelhasználható adatok
http://ec.europa.eu/research/participants/data/ref/h2020/grants_manual/hi/oa_pilot/h2020-hi-oa-data-mgt_en.pdf

Keretfeltételek és szinergiák az uniós programok között

12. HANGSÚLYOZZA a kutatási eredményekhez való nyílt hozzáférés biztosításának fontosságát azok hasznosításának előmozdítása és annak érdekében, hogy az innovátorok, a kutatóintézetek és a vállalatok minden tagállamban innovációs tevékenységet folytathassanak; KIEMELI, hogy az európai, a nemzeti, a regionális és a helyi közigazgatások kedvezően befolyásolhatják az innováció multiplikátorhatását azzal, hogy megerősítik az egységes piacot és az innovációs értékláncot; előmozdítják a köz-magán együttműködést és a gyorsabb forgalomba hozatal lehetőségét; továbbá megtervezik, kidolgozzák és megvalósítják a kutatásnak és az innovációnak kedvező keretfeltételeket, így pl. megfelelő állami támogatási szabályokat és innovációbarát szabályozást vezetnek be, többek közt innovációs egyezségek és az innovációs elv alkalmazása révén;
13. Ezzel összefüggésben HANGSÚLYOZZA, hogy a tudás áramlásának gyorsításához elengedhetetlen, hogy kialakuljon a megfelelő egyensúly az intellektuális tulajdonjogok védelme és a tudás nyílt hozzáférése közötti terjesztése között;
14. ÚJÓLAG RÁMUTAT, hogy fontos kiaknázni a Horizont 2020 és más releváns uniós programok, pl. az európai strukturális és beruházási alapok (esb-alapok) és az ERASMUS+ közötti szinergiákat. E szinergiák jelenthetik a reziliens regionális gazdaságok kiépítésének útját, mivel elősegítik a forradalmi kutatási eredmények hasznosítását az oktatásban és a képzésben, és támogatják a tudás áramlását és elterjedését azzal a végcéllal, hogy a kutatószervezetek, az egyetemek, a vállalkozások és a társadalmak Európa-szerte részesüljenek a kedvező tovagyrúzó hatásokból;

15. ÚGY VÉLI ezért, hogy a 2017. decemberi következtetésekben¹³ foglaltakkal összhangban a keretprogramra, valamint az európai strukturális és beruházási alapokra, továbbá az összes egyéb releváns uniós programra vonatkozó rendeleteket kezdettől fogva a szinergiákra, a koherenciára, az összeegyeztethetőségre és a kiegészítő jellegre tekintettel kell kidolgozni, mind a programok kialakítása, mind végrehajtásuk szintjén, úgy, hogy a kedvezményezettek számára lényegesen egyszerűbbek és könnyebben felhasználhatók legyenek. Ez elősegíthetné az összes különböző uniós finanszírozási forrásból származó támogatásokra vonatkozó információk terjesztését, és javíthatná e támogatások hatékonyságát;

A kutatási infrastruktúrák hosszú távú fenntarthatósága

16. ÚGY VÉLI, hogy a kutatási infrastruktúrák döntő szerepet játszanak a tudás előmozdításában és áramlásában, a tudományos kiválóság elősegítésében és annak támogatásában, hogy a kutatók részt vehessenek határokon átnyúló kutatási tevékenységekben, továbbá RÁMUTAT, hogy hozzájárulnak a kiváló minőségű adatok generálásához;
17. ELISMERI az ESFRI pozitív szerepét a legmodernebb európai kutatási infrastruktúrák fejlesztésének elősegítésében, és KIEMELI, hogy hosszú távú fenntarthatóságuk érdekében tovább kell folytatni a páneurópai kutatási infrastruktúrák rendszerének megerősítését és konszolidálását;
18. HANGSÚLYOZZA, hogy további erőfeszítéseket kell tenni az ESFRI keretében az ESFRI kutatási infrastruktúrák létrehozását és az azokban való részvételt illető összehangoltabb döntéshozatal érdekében, különösen a nemzeti ütemtervekre és a nemzeti költségvetésére vonatkozó eljárásokkal kapcsolatos tapasztalatcsere révén;

¹³ A Tanács 2017. december 1-jén elfogadott következtetései a Horizont 2020 időközi értékelésétől a kilencedik keretprogramig vezető útról (15320/17).

19. Kiemeli a humán erőforrások és a képzési szakértelem jelentőségét, mert azok kulcsfontosságúak a kutatási infrastruktúrák sikere szempontjából, és ELISMERI, hogy a kutatási infrastruktúráknak még inkább szolgáltatásközpontú megközelítést kell alkalmazniuk; FELKÉRI a tagállamokat és a Bizottságot, hogy az ESFRI keretében dolgozzanak ki az infrastruktúrák teljesítményének nyomon követésére szolgáló közös módszert, és FELKÉRI a páneurópai kutatási infrastruktúrákat, hogy önkéntes alapon vegyék ezt fel az irányítás feladatai közé, és a fő teljesítménymutatók alkalmazásával támogassák e célkitűzést;
20. HANGSÚLYOZZA annak jelentőségét, hogy az európai strukturális és beruházási alapok és az Európai Stratégiai Beruházási Alap hatékonyan támogassák a páneurópai kutatási infrastruktúrák létrehozását az Európai Unióban a K+I területén fennálló egyenlőtlenségek megszüntetése érdekében; Ezzel összefüggésben FELKÉRI a tagállamokat és a Bizottságot, hogy vizsgálják meg, hogyan lehetne e programokat koherensebben felhasználni, és olyan transznacionális, közös finanszírozásban részesülő K+I tevékenységeket kialakítani, amelyek támogatják különösen a páneurópai kutatási infrastruktúrák kiépítését és kezdeti működését, egyebek közt az üzembe helyezésüket¹⁴;
21. FELSZÓLÍTJA a Bizottságot és a tagállamokat, hogy a Kutatási Infrastruktúrákhoz való Hozzáférésről szóló Európai Chartára építve vizsgálják meg, milyen új intézkedésekkel lehetne az európai kutatási infrastruktúrákat szélesebb körben elérhetővé és megfizethetővé tenni, és ennek segítségével közös, átlátható hozzáférési szabályokat kidolgozni, többek közt a kutatók képzése és készségeik fejlesztése céljából, valamint határokon átnyúló hozzáférési rendszerek létrehozása érdekében, például társfinanszírozás alapján.

¹⁴ Az a folyamat, amelynek keretében tesztelik, hogy egy berendezés, létesítmény vagy üzem (amelynek az építése lezárult vagy hamarosan lezárul) a tervezési céloknak, illetve specifikációknak megfelelően működik-e.